

Kohti toimivampaa kansalaisvaikuttamista

SUOMALAISET KANSALAISVAIKUTTAJINA

Anni Ojajarvi

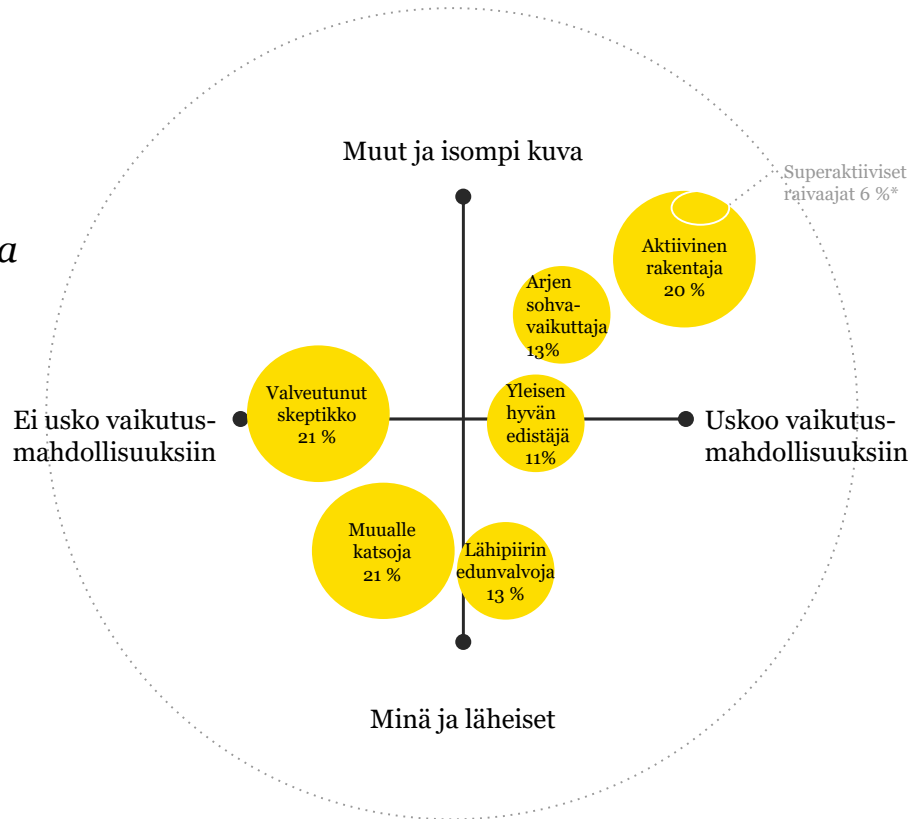
Anni.ojajarvi@solita.fi

tutkija, etnografi, palvelumuotoilija

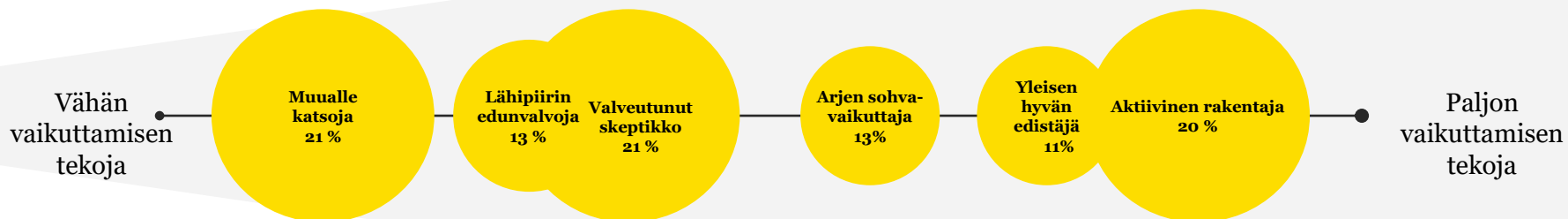
Kansalaisia motivoi vaikuttamaan erilaiset asiat

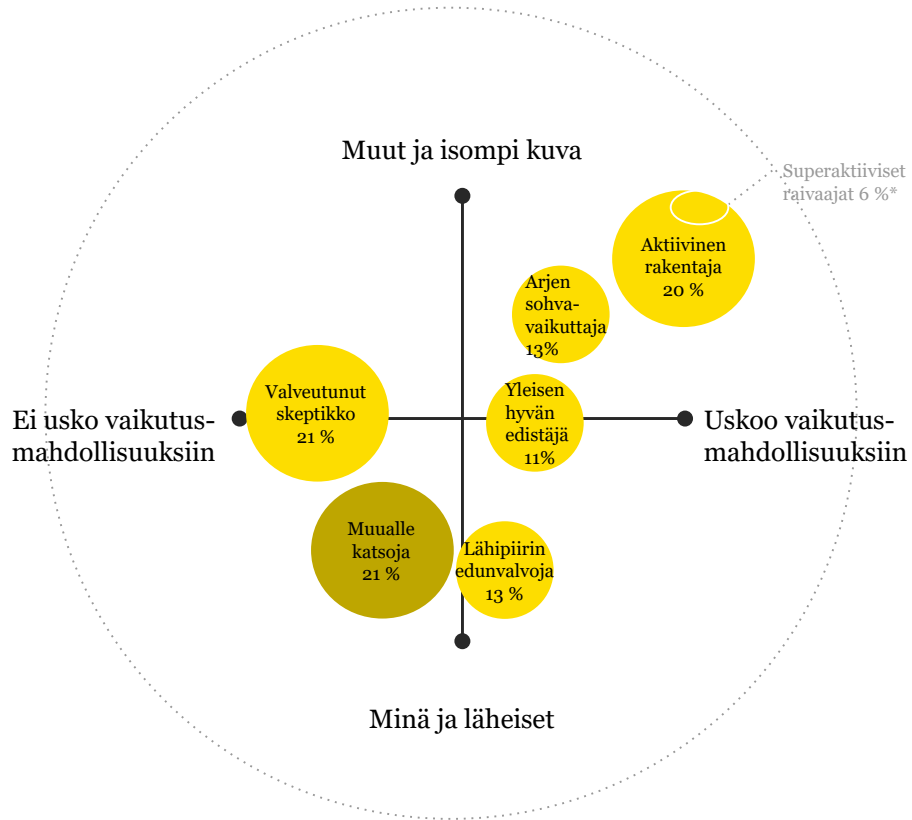
Profiilit muodostettiin näiden kahden parhaiten erottelevan tekijän mukaan:

1. *Uskooko omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa kansalaisena?*
2. *Halutaanko pääosin vaikuttaa itselle ja lähipiirille tärkeisiin asioihin vai rakenteellisiin, kansallisiin ja globaaleihin asioihin?*

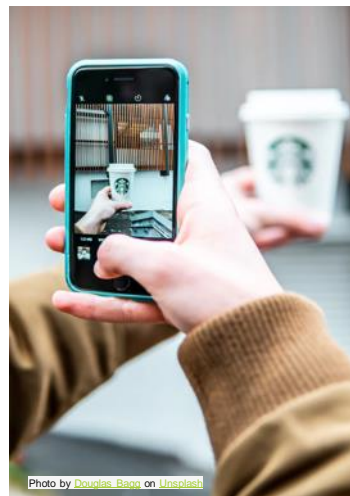

Myös konkreettiset vaikuttamisen teot jakautuvat eri tavalla profiiliryhmien kesken

Muualle katsoja

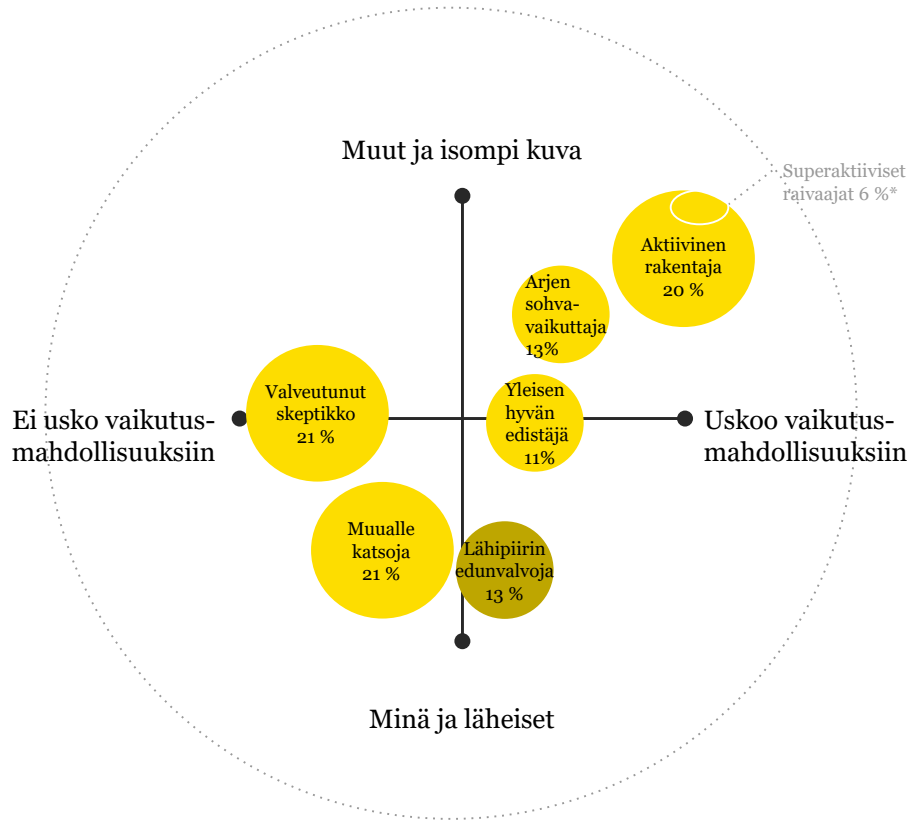

Omat harrastukset & mielenkiinnon kohteet

Oman ja lähipiirin edut

“ En ole missään äänekkäs, edes netissä. Jos en ota kantaa, kukaan ei voi tulla huutelemaan mulle. Mä oon sivustakatsoja.

“ Ilmastoasiat ahdistaa, haluaisin tehdä jotain, mut mun aivot sanoo, et me ollaan jo yritetty, mikään ei auta tässä vaiheessa – fuck-it

Lähipiirin edunvalvoja

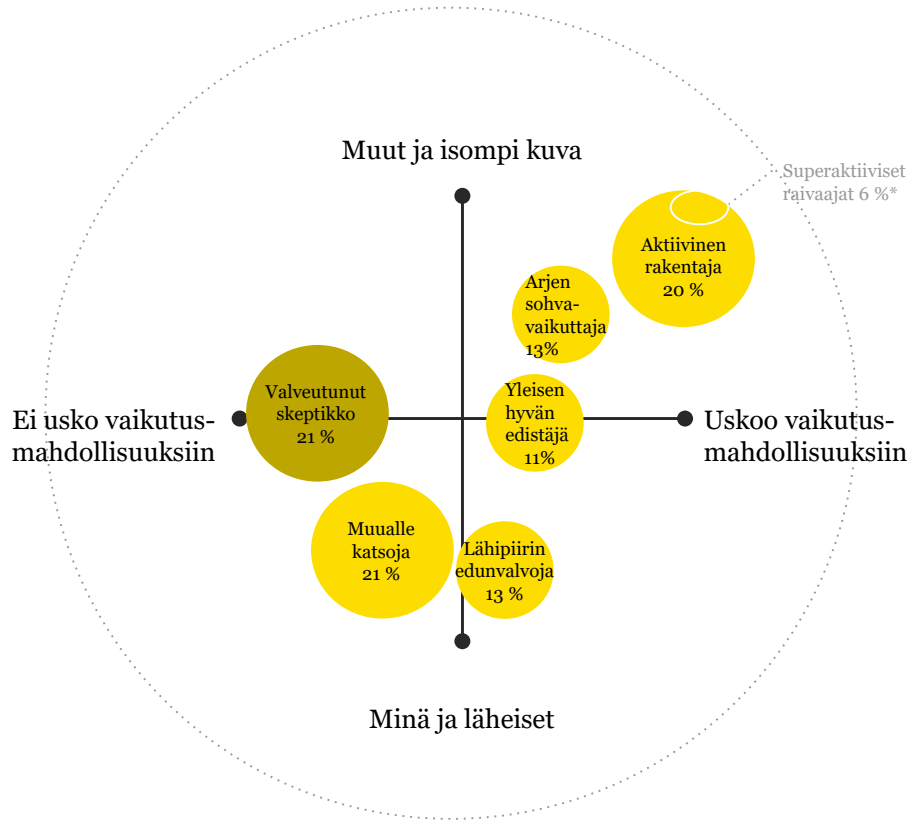
Konkretia

Epäkohdat
mitä korjata

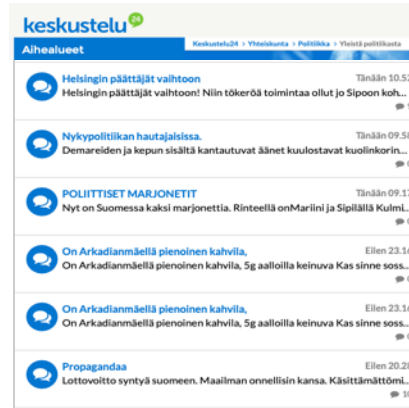
Lähipiirin
hyvinvointi
ja etu

“ Mua vähän niinku tyrkättiin siihen ja lähdin kun oli kannatusta.

“ Taloyhtiön hallitukseen lähdin, kun vaihtoehtona oli henkilö, jota en haluaisi siihen. Siksi lähdin itse – ja ettei 1920-luvun talossa hävitetä vanhaa.

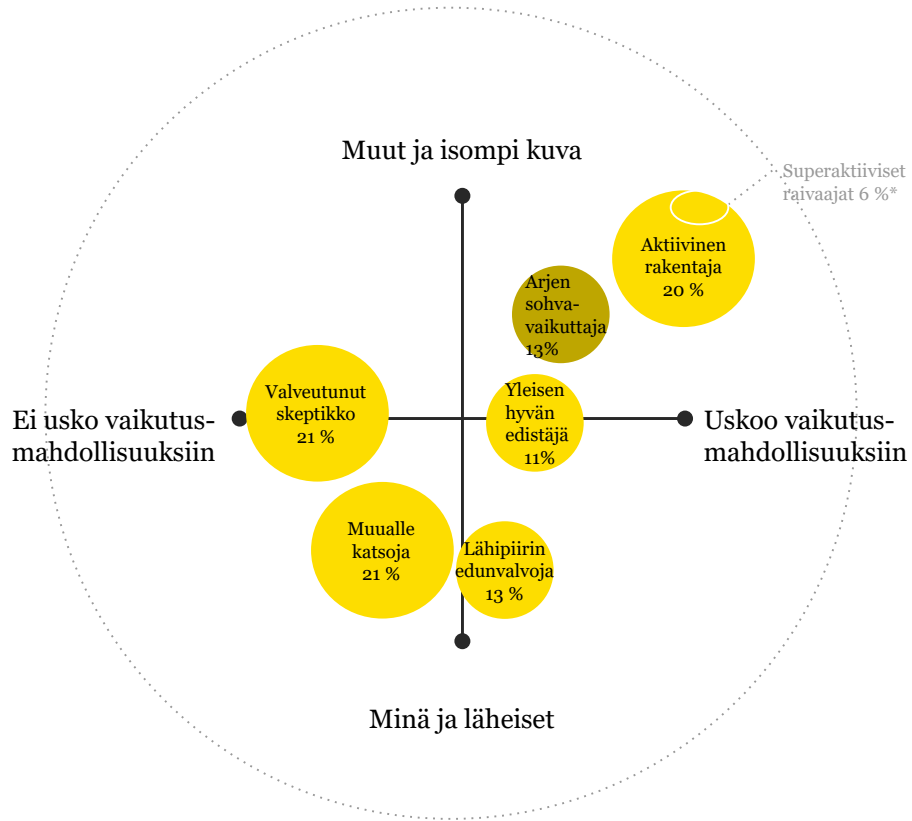
Valveutunut skeptikko

“ Yksittäisenä ihmisenä kun teen jotain niin se on ihan lillukanvarsia – pikku piiperrystä. Yhden ihmisen osuus on kovin pieni.

“

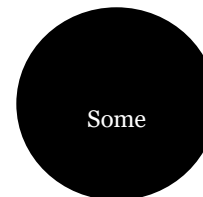
Suora budjetointi on ihan huuhaata, ei ne tee sitä oikeasti. Sitä voi vaan näennäisesti vaikuttaa. Ne ajaa vaan omaa tietä silti.

Arjen sohvavaikuttaja

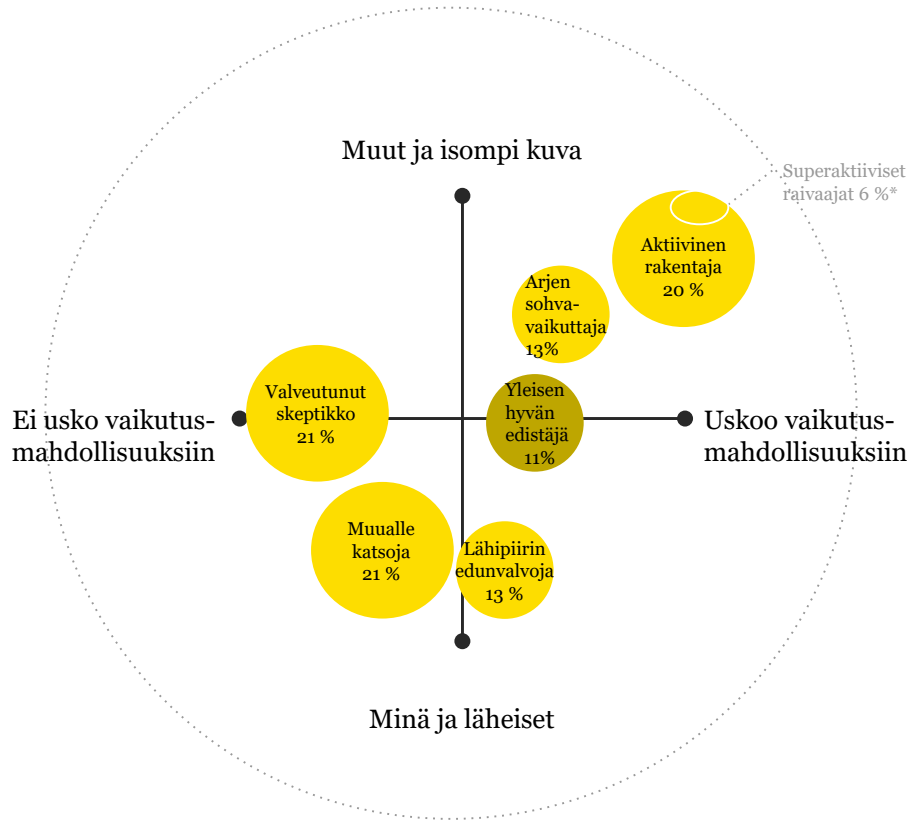

Photo by Bogna Blum on Unsplash

“ Voisin tehdä paljon enemmän.
Voisin ryhtyä kasvissyöjäksi. Pakko olla rehellinen, kyl tiedän mitä pitäisi tehdä, mut harvoin teen.

“ Oon tosi laiska lähtee ulos ja sama tähän aktivismiin ja mielenosoituksiin... Ei vaan tule mentyä.

Yleisen hyvän edistäjä

“*Musta on tärkeä auttaa. Sitä näkee konkreettisesti sen hyödyn minkä voi antaa ihmiselle tai fyysiselle ympäristölle. Se tuntuu palkitsevalta juuri siksi, ettei siitä saa itse mitään.*

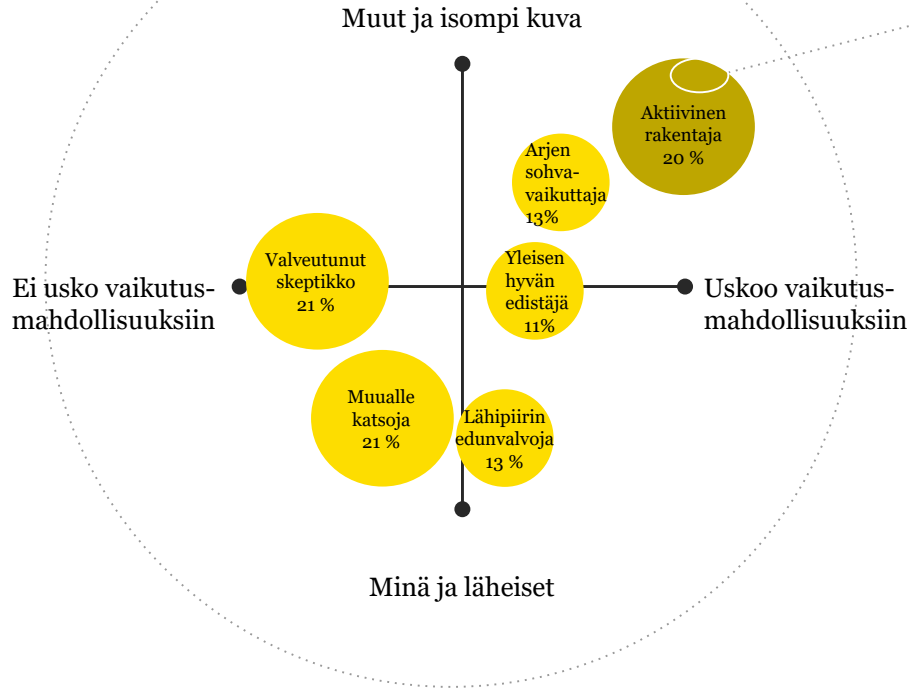

“

Yksin en voi tehdä kovin paljon, pitää tehdä pitkäjänteisempää ja liittyä yhteen muiden kanssa. Haluan, että mulla on jotain annettavaa muille.

Superaktiivinen raivaaja 6 %

- aktiivinen kaikilla tasoilla
- perustaja tai aktiivi yhdistyksissä
- puoluetoiminnassa jäsenenä
- oman näkemyksen viestiminen päättäjille ja somessa

Aktiivinen rakentaja

19:01 31%

< Etus... f t s

Mielipide | Lukijan mielipide

Espoon päättäjien toiminta koulujen väistötilojen ruuletissa on vastuutonta

Espoon päättäjät aikovat siirtää Pohjois-Tapiolan yläasteen todennetusti epäterveisiin tiloihin väistöön noin 430 Sepon alakulun oppilasta.

Julkaistu: 19.12. 2:00 f t s

SISÄILMAONGELMISTA Pohjois-Tapiolan yläasteella kärsineet opettajat ja oppilaat on päätetty vihdoin siirtää toisiin tiloihin. Koulussa tehtiin jo vuonna 2017

kansalaisaloite.fi

Etusivu Selaa kansalaisaloitteita Tee kansalaisaloite Ohjeet Tiedotteet Kirjautu

fi suomi Tietoin koki: A A A

Tee kansalaisaloite

Tehdäkseesi kansalaisaloitteen sinun on ensin tunnistauduttava. Tunnistautumisen tehdään verkkopankkitunnuksen, mobiilivarmennan tai sinullisen henkilökortin (HIS-kortin) avulla.

Tunnistaudu ja tee aloite

Ennen aloitteen lisäämistä palveluun ja lähettämistä oikeusministeriöön on hyvä tarkistaa seuraavat asiat:

- Olet tutustunut ohjeisiin aloitteen

Tutustu aloitteen tekemiseen

Voit tutustua aloitteen tekemiseen ennen kuin läskät aloitteesi palveluun. Tutustu ohjeisiin aloitteen tekemiseen et edellytä kirjautumista palveluun.

“ On annettu oikeus vaikuttaa, silloin on annettu myös vastuu. Ei vaan se oma napa. Ihminen on niin vahva kun yhteisö sen ympärillä.

“

Olen aina halunnut vaikuttaa asioihin ja politiikka on siihen hyvä tapa, mutta puolueissa pitäisi räjäyttää niiden rakennelmat ja rahoitusjärjestelmät.

Arvostetuksi ja kuulluksi tuleminen

Vaikuttamisen tunne

Tulokset

Iso teema tai aate

Merkityksellisyys

Yhteenveto kansalaisvaikuttajaprofiileista

	Muualle katsoja 21 %	Lähipiirin edunvalvoja 13 %	Valveutunut skeptikko 21 %	Arjen sohva-vaikuttaja 13 %	Yleisen hyvän edistäjä 11 %	Aktiivinen rakentaja 20 %
Profiilin edustaja	Keskittyy omaan elämäänsä, ei aikaa tai kiinnostusta vaikuttamiseen, koska se ei tunnu koskettavan omaa elämän piiriä. Ei aikaa tai kiinnostusta vaikuttamiseen. Tyypillisesti nuori vähemmän koulutettu nainen.	Aktivoituu korkeintaan lähipiirin ja -alueen asioista. Toimii, jos omat edut on uhattuina. Tyypillisesti nuori korkeasti koulutettu mies.	Kertoo mielipiteensä, mutta ei usko yksittäisen ihmisen tai pienen valtion vaikuttamisen mahdollisuuksiin.	Haluaa tehdä enemmän ja kuluttaa järkevämmän – kunhan vaikuttaminen olisi helppoa ja tapahtuisi arjen tekojen kautta.	Hyvän tekeminen muille ja auttaminen motivoivat, mielellään ihmisen tasolla tapahtuviin, ei isoihin poliittisiin asioihin sotkeutuvaa tekemistä. Tyypillisesti korkeasti koulutettu.	Identiteetiltään aktiivinen ja osallistuva ihminen. Tuntee vaikuttamisen tavat ja järjestelmät ja toimii mahdollistajana ja moottorina myös muille. Tyypillisesti akateemisesti koulutettu mies.
Vaikuttamisen motiivit	<ul style="list-style-type: none"> ei motivaatiota lähinnä oman lähipiirin, harrastuksen tai nettiyhteisön asia mikä on pakko korjata 	<ul style="list-style-type: none"> lähipiirin hyvinvointi ja etu konkretia yksittäiset epäkohdat mitä korjata henkilökohtainen kysyminen mukaan sosiaalinen paine jonkun pakko hoitaa 	<ul style="list-style-type: none"> epäkohdat suora puhe vastarinta oman näkemyksen korostaminen läpinäkyvyys suorat tavat vaikuttaa konkreettiset tavoitteet ja mittarit 	<ul style="list-style-type: none"> yhteiskunnallisten ja globaalien epäkohtien korjaaminen helppous ja vaivattomuus arjen ohella sosiaalisessa mediassa nousseet teemat suora vaikuttaminen ystävien suosittelu 	<ul style="list-style-type: none"> muiden auttaminen merkityksellisyyden tunne oman käden jälki muutos toimintana ihmisten kanssa tekeminen ja kohtaaminen huono-osaisten auttamisesta positiivista energiaa omaan elämään 	<ul style="list-style-type: none"> yhteiskunnallisten ja globaalien epäkohtien korjaaminen iso teema tai aate tulokset arvostetuksi ja kuulluksi tuleminen tunne merkityksellisyyden ja vaikuttamisen tunne

Syyt osallistua tai olla osallistumatta

Suomalaisten tyypilliset syyt osallistumiselle

- Usko hyvän tekemisen kierteeseen
- Helppous/vaivattomuus: kotoa käsin helppo tapa
- Ystävien ja somen innoitus
- Suorat tavat vaikuttaa
- Usko joukkovoimaan
- Oma tieto käyttöön/hyödyksi
- Auttamisesta merkitystä elämään

Suomalaiset jakautuvat vaikuttamaan motivoivissa (ja estävissä) tekijöissä hyvinkin erilaisiin ryhmiin. Yleisellä tasolla – tarkasteltaessa suomalaisia yhtenä isona ryhmänä – ei löydy montaakaan tekijää, joissa edes yli viidennes suomalaisista olisi samaa tai täysin samaa mieltä.

Suomalaisten tyypilliset esteet osallistumiselle

- Kaikki on jo ihan hyvin
- Epäusko:
 - Epäusko poliittiseen järjestelmään
 - “Kuntapolitiikka on suhmurointia”
 - “Markkinavoimat ja EU sanelevat”
 - Epäusko omiin vaikutusmahdollisuuksiin

Myös vaikuttamisen esteet ovat suomalaisille hyvinkin erilaisia. Yleisesti suomalaiset kokevat asioiden olevan, ainakin yhteiskunnallisella tasolla, jo varsin hyvin. Tuudittautuminen nykytilaan estää monia vaikuttamasta enemmän. Toisaalta yli puolet suomalaisista on sitä mieltä, että yhteiskunta kaipaavat muutosta. Vaikuttamisen esteenä on myös epäusko perinteiseen vaikuttamisen järjestelmiin ja omiin vaikutusmahdollisuuksiin.

Kohti toimivampaa kansalaisvaikuttamista

PROFIILIENTÄMÄ

Profiilien soveltaminen käytännön kehitystyöhön

Pääset alkuun neljällä yksinkertaisella vaiheella!

1.
Kirkasta
nykytila:
kehitystarpeet
ja tavoitteet

2.
Tunnista
potentiaaliset
kohderyhmät

3.
Arvioi toimintasi
kohderyhmän
silmin

4.
Muuta
oivallukset
toimenpiteiksi

1. ■

Kirkasta nykytila: kehitystarpeet ja tavoitteet

Kirkasta nykytila

Keitä palvelat toiminnallasi ja mitä heidän ongelmaa ratkaisat toiminnallasi nyt? Miksi he osallistuvat nyt? Entä tulevaisuudessa?

Laadulliset tavoitteet

Esimerkiksi ymmärrettävyys & helppous, aloitteen/idean/hankkeen jakaminen lähipiirille tai somessa, jäsenyyden suosittelu eteenpäin, NPS-suosittelevuus.

Määrälliset tavoitteet

Esimerkiksi jokaiselle vähintään yksi vaikuttamisen kokemus vuodessa, äänestysprosentti, jäsenmäärä, allekirjoitusten määrä.

2.

Tunnista potentiaaliset kohderyhmät

**Tunnistatko profiileista nykyisiä jäseniä /
kohderyhmää?**

Keitä he ovat? Miksi juuri he?

Mikä toiminnassasi puhuttelee heitä? Miksi?

Mitä profiiliryhmää tunnistat eniten? Miksi?

Tunnistatko potentiaalista kohderyhmää?

Mikä on tavoitekohderyhmäsi? Miksi juuri se ryhmä?

Priorisoi profiilit

Ketkä olet jo tavoittanut toiminnallasi?

Ketkä pitäisi seuraavaksi tavoittaa?

Keitä tavoitellaan myöhemmin?

Ketkä jätetään fokuksen ulkopuolelle?

3. ■

Arvioi toimintasi kohderyhmän silmin

Mitä tulee suosia?

Mikä luo kohderyhmälle lisäarvoa? Mikä aktivoi mukaan?
Kohderyhmän tarpeet, toiveet, motivaatiot?

Mitä tulee välttää?

Mikä kohderyhmän karkoittaa tai passivoi?
Kohderyhmän esteet osallistumiselle?

Miten ja missä kanavassa tavoitat?

Mikä olisi kohderyhmälle otollisin osallistumisen keino, tilanne ja kanava?
Millaiset asiat madaltaisivat kynnystä osallistua? Miksi?

Miten viestit?

Millainen viesti puhuttelisi häntä? Iso kuva vai konkretia?
Kaipaako hän toisten mielipiteitä/suosittelua?
Minkä verran hän on valmis osallistumaan? Mikä puhuttelee viestinnässä?

4.

Muuta oivallukset toimenpiteiksi

Peilaa kohderyhmäkohtaiset oivallukset asettamiisi tavoitteisiin

Mitä profiilikohtaisesti oppimasi asiat tarkoittavat toimintanne kokonaiskuvan kannalta?

Mihin suuntaan toimintanne tulisi kehittää?

Millaisiin asioihin kannattaisi keskittyä?

Pitääkö tavoitteita päivittää?

Luo tiekartta kehitysehdotuksistasi

Mitä teet jo tänään? Entä viikon, kuukauden, vuoden sisällä?

Mitkä asiat ovat tulevaisuuden visiota?

Seuraavat työvaiheet

1. Kiteytä kehitysideasi itsellesi konkretiaksi. Peilaa niitä asettamiisi tavoitteisiin ja päivitä tavoitteet tarvittaessa.

2. Testaa kehitysideoitasi kertomalla niistä mahdollisimman monelle erilaiselle ihmiselle, esim. kollegoillesi ja potentiaalisille kohderyhmille.

3. Mieti miten voisit kokeilla/pilotoida ideoitasi aidossa ympäristössä pienellä riskillä.

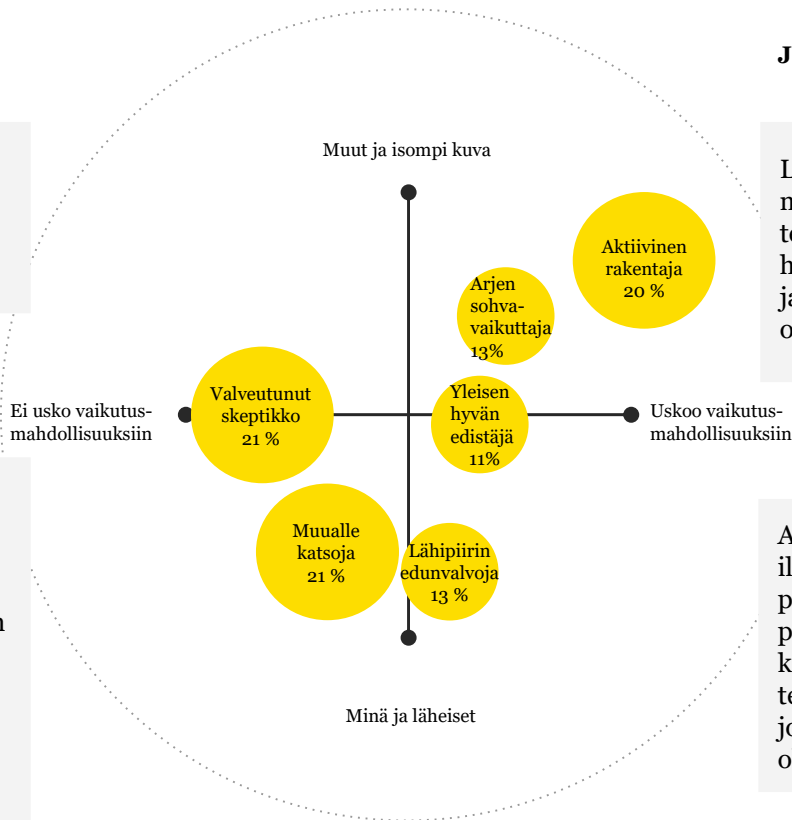
4. Jalkauta toimivimmat ideat käytäntöön.

Millaisilla keinoilla voitaisiin päästä eteenpäin?

Jos uskoa ja luottamusta vaikuttamiseen ei ole

Luo läpinäkyvyyttä ja avoimuutta päätöksentekoon ja asioiden edistämiseen. Tämä rakentaa luottamusta, mikä on elinehto osallistumiselle.

Ota selvää kohderyhmälle tärkeistä kontekstista: lähipiiristä, harrastuksesta tai kiinnostuksen kohteesta, ja rakenna tilaisuuksia toimia tämän kontekstin sisällä. Tee vaikuttamisesta helposti ymmärrettävää. Rakenna pitkällä aikavälillä tietoisuutta ja uskoa, siihen että voi vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin.

Jos on uskoa ja halua vaikuttaa

Luo vaikuttamisen paikkoja, tuo mahdollisuudet ihmisten luo ja tee vaikuttamisesta helppoa, hahmotettavaa ja henkilökohtaista. Tuuppaa osallistumaan.

Auta hahmottamaan nopeasti ilman vaivannäköä ja perehtymistä. Jäsennä aiheet, puhu selkeää ja konkreettista kieltä. Puhu konkreettisista teemoista, teoista ja toimista, joilla parannetaan ihmisiä lähellä olevia asioita.

Kohti toimivampaa kansalaisvaikuttamista

KIITOS!